

Volilcem v Ptuj.

Volitve spadajo med najvažnejše državljske pravice, ter odločajo po svojem rezultatu mnogokrat smernice političnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja.

Narodna in socialna struktura manjših sp. štajerskih mest je v naši državi precej različna od preje. Vsled poveljnih razmer imajo mesta pri nas nekaj več socialistične primesi kot preje, a manj narodnega odpadništva. Nemštvo počasi gineva. Kljub temu mora trajati naše stremljenje po popolnem izčiščenju v naprej do popolne izvršitve taistega. Ako se pri prihodnjih volitvah pripusti nemštvo k volitvam, bi taisto morda našlo v kaki slovenski stranki zaslombo ter bi s tem ogrozilo narodni značaj naših obmejnih mest.

Mi smo iz vsega početka izhajali iz tega vidika. Ponudili smo po svojem načelniku krajevne org. JDS in po deputaciji, obstoječi iz g. dr. Senčar-ja in ravnatelja Vajde strankam, ki imajo narodnostne točke vsaj na zunaj na jeziku, roko, da se sestavi ena sama lista naših kandidatov za volitve v mestni občini v Ptuj. Dogovorno bi se bilo sestavilo število kandidatov in mandatov po aproksimativni moči posameznih strank. Prizadevali bi se, da bi se slišalo na naš glas. Šli so skupno proti nam, a so podlegli. Skupno so imeli manj glasov nego mi sami.

Kljub temu, da so nas zavrnil, smo mi ohranili višji cilj pred očmi. Demokratska stranka je v državnem življenju kazala vedno altrvistično stran s tem, da ji je bil interes države prvi, interes stranke drugi.

Osebnostno samoljubje pa ne sme priti sploh v poštev.

Po končanih volitvah odbornikov smo zopet potrkali pri NSS glede event. pakta za osebo župana in podžupana v Ptuj. Predstavljali smo si to tako, da bi bil demokrat župan, (ker imamo mi 7 glasov, NSS pa 6, mi celo vrsto sposobnih kandidatov, NSS pa nobenega) član NSS pa podžupan.

NSS nam niso odgovorili na to našo novo ponudbo, temveč so oddali prazne glasovnice ter so s tem omogočili izvolitev socialnega demokrata Lozinška.

Vsa poštena in narodna ptujka in sploh slovenska javnost jih je radi tega obsodila.

Da se nam ne more predbacivati katera koli opustitev za narodnostne pakt v zadnjem trenutku in da ustvarimo za slučaj razveljavljanja volitve župana in podžupana vsaj sedaj skupino, ki bi zagotovila večino v občinskem zastopu ptujskem in bi pod vodstvom demokratskega župana in NSS podžupana skušala srečno voditi gospodarstvo našega mesta, smo z velikim samozatajevanjem tudi po izvolitvi Lozinška za slučaj ponovitve ožje volitve zopet ponudili roko NSS. Prvotno so se izjavili zato ter so stavili nekatere zahteve. Taiste smo bili pripravljeni sprejeti, v kolikor so bile sprejemljive. Iz dnevnika „Jugoslavija“ pa smo morali zvedeti, da niti prvotno niti sedaj NSS ni smela in ne sme in ne bi smela korakati skupno z JDS.

Ta način politike NSS vzbuja splošno obsojanje v Sloveniji in posebno še v naših mestih. Ptujski NSS bi bili šli svojo pot, če bi ne imeli tukaj par kričočev, kateri v svoji otroški naivnosti streme za častnimi mesti, četudi nimajo sposobnosti, da bi dotične častne službe primerno izvrševali.

Najodličnejši pristaši NSS v Ptuj so obsodili protinarodno politično taktiko svoje stranke pri teh volitvah ter izstopili iz aktivne službe v stranki. Vsak narodno misleči volilec pa mora brezpogojno uvideti, da smo mi demokrati storili mnogo več za častno rešitev volitve mesta Ptuj, nego se more prisoditi sploh kaki politični organizaciji.

Storili smo to iz idealnega ozira in, ker smo uvideli, da je pri naših NSS neizmerno veliko osebnega samoljubja, prav malo politične izobrazbe, a prav nič politične rutine. Od 24 glasov so dobili NSS 6 glasov, javno pa so

zahtevali po časopisih, da jim mora voliti socijaldemokratska stranka, ker je socijalistična, mi pa ker smo narodna stranka. — kandidata za župana in podžupana!!! Mi demokratje apeliramo na razsodnost naših volilcev, da si sami napravijo sodbo in pri prihodnjih volitvah energično izvrše to sodbo.

Ptuj mora ostati pod vodstvom izobraženih, narodnih izkušenih mož, ki so vredni vsestranskega zaupanja vseh slojev našega mesta.

Gospodarstvo.

Ali je priporočati prodajo vina po alkoholnih stopinjah?

Pravi poznavalec vin se pri določevanju kupčijske vrednosti tega ali onega vina zanese le na poskušnjo. Je to tudi edino zanesljivo postopanje v tem oziru, kajti razne vinske tehnice in vinometri, da celo kemične analize so sicer tu in tam dobrodošli pripomočki, ali najboljši in najzanesljivejši vinometer so in ostanejo naša čutila vid, vonj in okus, kajti nobena vaga, ne vinometer, ne kemična analiza ne spoznajo n. pr. razlike med drobnim in laškim rilčekom, naša čutila jo pa spoznajo. Čim bolj razvita ima posameznik ta čutila, tem sigurnejša bo njegova sodba o kakovosti in vrednosti pokušanega vina. Vsakemu pa seveda tudi ni dano z jezikom in nosom določiti pravo vrednost pokušanega vina. Pravim poznavalcem vin je ta lastnost deloma prirojena, deloma so si jo pridobili z mnogoletno vežbo. Nekateri dosežejo v pokušanju vin tako popolnost, da čutijo ne le najmanjše napake v vinu, ampak da točno določijo vrsto, leto in vrh, torej kdaj in kje je rastle pokušano vino. S takimi čutili obdarjene osebe, ki se nahajajo v vinskih krajih, so v pokušnjah manj večjim kupcem vsekakor boljši pomočniki, kakor pa razne vinske vage in vinometri, ki so mnogokrat prav dvomljive vrednosti. Tudi takoimenovani Bernadotovi vinometri ne kažejo vsi enako in če bi tudi kazali pravilno, bi kazali le vsebino alkohola. Ta pa vendar nikakor ni edino merodajna za vrednost vina, kajti eno vino, ki ima 10% alkohola, je lahko radi svojega finega okusa mnogo več vredno, kakor drugo, ki ima sicer 12 ali še več % alkohola, ki mu pa manjkajo druge dobrine, katere povzročajo izborni okus vina.

Zato je želja, izražena v 3. št. letošnjega „Kmetovalca“ pod naslovom: „Bernadotov alkoholometer ali vinometer in njega važnost pri nakupovanju vina“, da bi se pričela prodajati, odnosno kupovati vina po alkoholnih stopinjah tudi pri nas, za naše kraje neumestna in mislim, od strani naših vinogradnikov nespremenljiva. Tak način trgovanja je le tam mogoč, kjer se prideluje v velikem okrožju vino enega tipa, ki se razlikuje v kakovosti med seboj le po večji ali manjši vsebini alkohola in kjer njih aroma igra bolj podrejeno vlogo. Kako bi pa prišel pri nas vinogradnik do tega, da bi moral oddati svojo okusno kapljico plemenitih vrst, ki vsebuje 10% alkohola po isti ceni, kakor je njegov sosed oddal n. pr. šmarnico, ki ima na stenice spominjajoči, ogabni okus, ki je pa dosegla istotako 10% alkohola in toliko ona doseže. Še bolj bi se branil več kupec plačati šmarnico po isti ceni, po kateri je kupil drugo dobro, vendarle enako močno vino.

In če tudi izvezamo ta kričeč primer s šmarnico v dobri veri, da bo ona itak zgubila v doglednem času vsako vinsko tržno vrednost, so pa tudi med drugimi našimi boljšimi vini pri enakih alkoholnih stopinjah velike razlike v naravnem okusu teh vin posebno z ozirom na aroma. Zato bi ena in ista cena, določena po alkoholnih stopinjah, ne odgovarjala vedno pravi vrednosti teh vin in bi bila taka določitev, ako je sploh izvedljiva, krivična tako za producenta, kakor za direktnega konzumenta; tu in tam, pa ne vedno, bi morda ugajala samo vinskim trgovcem.

(Nadaljevanje sledi.)

Novo prometno sredstvo. Kljub znatnemu izboljšanju naše železnice še vedno ne zmorejo vsega prometa. Vrh tega so neznosno drage. Zato so začela razna naša podjetja, ki v prvi vrsti trpe na prometni mizeriji, misliti na druga prometna sredstva, ki bi prinesla vsaj delno odpomoč. Ravno te dni se vrše prav zanimivi poskusi. Pred desetletji so vozile po Dravi od Maribora proti Donavi za silo zbite ladje, katere so lastniki, ko so pripele na cilj in je bilo blago raztovorjeno, razdri in les prodali. To staro primitivno sredstvo se ima sedaj obnoviti. Iz neobdelanih desk se zgradi preprosta barka. Deske večinoma niso zbite, ampak samo povezane, tako da ohranijo celotno prodajno vrednost. Dve taki barki se zvežeta druga k drugi, natovorita z blagom, ki se ima prepeljati, in nato spuščata po reki kakor znani lesni splavi. Barke gredo samo po reki nizdol, zato na njih ni treba veslačev, ampak zadostujejo samo krmarji, in sicer za vsak par zvezanih bark trije. Po mnenju večšakov bodo rabile te ladjice od Dravograda do Beograda približno en mesec dni. To pa zato, ker plovejo samo podnevu. Ponoči morajo zaradi varnosti pristati. Na ladjah, ki so sedaj na potu, je naložen samo les. Ako se poskušnja obnese, bodo v bodoče prevažali tudi drugo blago. Vsaka ladjica nosi za pet vagonov blaga, obe ladjice skupaj torej tisoč stotov; železnica bi računala za prevoz tega blaga od Dravograda do Beograda približno 80.000 kron, prevoz z ladjicami pa bo stal mnogo manj. Trije krmarji bodo veljali, všteti voznjo nazaj kvečjemu 15.000 kron. Stroški za konstrukcijo dveh ladij in izguba pri lesu, ki se porabi za ladje, znašajo največ 10.000 kron. Skupni stroški za prevoz desetih vagonov blaga od Dravograda do Beograda bi nanesele torej okroglo 25.000 kron, napram transportu po železnici bi bili za najmanj 50.000 kron nižji. Razen lesa bodo na teh primitivnih ladjicah lahko prevažali tudi razno drugo blago, ki ni preveč občutljivo za mokroto. Predvsem pridejo v poštev železo in železni izdelki. Umevno je, da se naše železniške uprave zelo zanimajo za ta način transporta, ki se lahko razvije, ako se obnese, v nevarno konkurenco. Železnice bodo sicer res razbremenjene a tudi zelo občutno udarjene pri dohodkih. Konkurenci se bodo mogle izogniti le, ako bodo v doglednem času pocenile prevozne tarife, obenem pa nudile prevažalcem večje ugodnosti, zlasti glede varnosti in hitrosti transportov.

Dopisi.

Volitev župana v Ptuj je okrajno glavarstvo razveljavilo, ker je bila nezakonito izvršena.

Lažnjive vesti. JDS v Ptuj ni kandidiral g. Lozinška v občinski odbor mesta Ptuj ter ni nikdar ugovarjala, da se ga zreklamira. Vse tozadevne vesti so imele namen, vplivati na vlado, da bi g. Lozinška potrdila za župana. G. Lozinška je tožil načelnik JDS v Ptuj v imenu neke stranke radi psovke „Windische Hunde“ in je že radi tega popolnoma izključeno, da bi bil pripustil njegovo kandidacijo na listi JDS.

Sokol v Ptuj priredi v nedeljo dne 29. t. m. majniški dan na letnem telovadišču. Spored: Proste vaje, rajalni nastopi in igre dece in naraščaja, nagovor na deco. Začetek ob 15. uri. Istega dne se kot nadaljevanje vrši sokolska akademija v Društvenem domu. Sodeluje oktet. Predava župni starosta dr. Pivko. Začetek ob pol 21. uri. Člani in prijatelji društva se vabijo k udeležbi. Vstop prost; prostovoljni prispevki se hvaležno sprejmejo. Odbor.

Poverjenišvo splošne organizacije vojnih invalidov v Ptuj je prosilo pri deželni vladi oz. pri invalidskem oddelku poverjenišva za socialno skrbstvo, da bi se na kak način pomagalo tistim vojnim invalidom in družinam padlih ali pogrešanih vojakov, ki imajo otroke za birmanje, a nimajo zadostnih sred-